

Anders Jaktlund vill bevara de gamla sångerna

Det kristna sångprogrammet *Minns du sången*, sändes i svensk TV i slutet av 1990-talet. De totalt tjugofem programmen hade alla höga tittarsiffror. Anders Jaktlund var en av dem som ansvarade för satsningen. Än i dag samlas mycket folk, när Anders reser runt i Sverige och ordnar möten, med de klassiska sångerna i centrum.

Anders Jaktlund är född in i den svenska pingströrelsen. Pappa Valdemar var pastor och på den tiden stannade pastorerna inte så länge på en plats. Så familjen flyttade flera gånger under Anders uppväxt. Även om han fått omvärdera en del under årens lopp, är Anders tacksam för sin uppväxt i det sammanhang han förblivit trogen genom åren.

– Jag växte upp tillsammans med fem syskon, och bodde i lägenheter, inrymda i pingstkapell, på flera platser i Sverige. I kapellen pågick det olika aktiviteter varje kväll, och när det var sångövningar trängde ljudet av sångerna in i de lyhörda lägenheterna. Så jag brukar säga att jag fick sången och musiken med mig med modersmjölken.

Anders Jaktlund konstaterar att kyrkornas musikliv genom åren varit en bra plantskola för begåvningar som gått vidare till att på olika sätt jobba med musik. En hel del har blivit kända artister. Men Anders är lite bekymrad över att musikutbudet i många frikyrkor idag blivit så smalt och mer begränsat.

– Jag vill inte föra någon polemik mot en viss sångstil, för då blir det alltför ofta låsta positioner. Men jag skulle önska att vi kunde ha en större bredd; att vi inte enbart sjunger *till* Gud utan också *om* Gud och *till* människor. Personligen är jag övertygad om att många skulle uppskatta om det också gavs utrymme för mer traditionella sånger, med ett innehåll av förkunnande och berättande karaktär.

När de tjugofem programmen i serien *Minns du sången* producerades i slutet av 1990-talet, var Anders Jaktlund och hans kusin Urban Ringbäck musikaliskt ansvariga. Programmen blev mycket uppskattade, och en del av dem hade tittarsiffror kring miljonstreck. Anders har försökt fortsätta på den inslagna vägen, genom att resa runt i landet och leda samlingar utifrån samma koncept.

– Det kanske låter förmätet men jag känner det som något av en kallelse att slå vakt om den kristna sångskatten. Någon har gjort en beräkning att de psalmer och sånger, som sjungits och sjungs i kyrkor och kapell i Sverige, uppgår till cirka sex tusen. Jag möter stort intresse vart jag än kommer.

Anders Jaktlund, som jobbat som lärare och som pastor, konstaterar att mycket av hans teologi formats av väckelsens sånger. Här finns sånger om frälsning, den helige Ande, om himlen, Gud och Jesus, och vägledning i situationer, som kan möta i det kristna livet. Ett exempel är författaren och predikanten Sven Lidmans sång *O, salighet*, som med ett målande språk fångar försoningens innebörd.

– Jag älskar då en hel församling förenas i unison sång, som enkelt uttrycker de tidlösa sanningarna. I de flesta församlingar i landet finns det inte så få äldre vänner, som under många år troget tjänat i bön, med sina medel och med osjälviska insatser. Jag vet många av dessa som känner sig exkluderade, för att musiklivet blivit så enkelspårigt.

Anders Jaktlund betonar att sång är nyttigt både för kropp och själ. Han konstaterar också att det finns en betydande körtradition i vårt land. Ett stort antal människor avsätter tid för övningar och framträdanden, mitt i en stressad tillvaro, med ett omfattande livspussel som ska gå ihop.

– I många frikyrkliga sammanhang i dag ges det få möjligheter till dem som vill känna glädjen av att sjunga i kör. Samtidigt ser vi hur körverksamheten ökar i Svenska kyrkan, eftersom sången fyller ett behov hos många.

Succén med *Minns du sången* ser Anders som en bekräftelse på att de etablerade väckelsesångerna finns förankrade i folkdjupet, och väcker känslor och minnen till liv.

Anders Jaktlund kan ingalunda beskyllas för att vara en trist, konservativ bakåtsträvare. I de samlingar han leder finns både värme och humor med.

– Egentligen har jag mina rötter i södra Lappland, men har nu rotat mig i Skövde, och gillar den typ av humor som finns här. Västgötahumorn är inte vitsig som humorn i Göteborg, utan mer eftertänksam och finurlig. Några historier och anekdoter har jag samlat i boken *Humor dä ä skôj dä!*

Anders Jaktlund understryker att vi inte får bli historielösa, och citerar Tage Danielsson (1928-1985), en annan klurig herre (om än till börden östgöte). Så här skrev Danielsson: ”Den som inte ser bakåt när han går framåt måste se upp!”

– När man kör bil kan man inte bara titta i framrutan, man måste kasta en blick i backspeglarna också då och då. Jag tror vi skulle bli väldigt fattiga om vi gjorde oss av med vårt sångarv, som välsignat så många.

Det har hänt att de klassiska andliga sångerna fått bli en brygga tillbaka till en kristen gemenskap. Jaktlund har exempel på när människor av olika skäl lämnat ett kristet sammanhang för ganska många år sedan, men där det ändå funnits en längtan tillbaka till tron. När programserien *Minns du sången* sändes i TV, kom det många vittnesbörd från människor som blivit berörda.

– Flera av dem hade hittat fram till en kristen tro på grund av programmet. Det tror jag beror på att sångerna slår an en ton av gudslängtan hos dem som lyssnar, och kanske även sjunger med. Jag har själv sett hur många gripits till tårar, när de tagit till sig budskapet i de enkla sångerna. För min fru Karin och mig har det blivit en livsstil att ge detta vidare.

Intervju: Börje Norlén